

A 'La gata', Joan Esculies actualitza 'La crida del bosc' de Jack London

Seguretat o llibertat?

FRANCESC BOMBÍ-VILASECA
Barcelona

Fa anys que Joan Esculies (Manresa, 1976) veu com creix a la societat occidental el debat sobre si cal renunciar a cotes de llibertat a canvi d'obtenir més seguretat, i fa una dècada es va adonar que aquest és "el camí invers del gos al clàssic que Jack London va publicar el 1903, *La crida del bosc*, en què Buck és segrestat i enviat al Yukon, i a mesura que s'endinsa en una vida lliure es torna més salvatge i més autèntic". D'aquesta idea n'ha sortit *La gata* (Edicions de 1984).

Els seus lectors se sentiran familiaritzats amb l'entorn i alguns dels personatges que ja sortien al llibre que va publicar fa un any, *Un veí ben estrany*: és un altre punt de vista de la urbanització La Florida, a Santa Perpètua de Mogoda, i no és casualitat, ja que va ser mentre treballava en *La gata* que un personatge li va créixer tant que li demanava un llibre propi. Per això alguns dels temes són paral·lels en dos llibres que, recorda l'autor, "tenen un punt de complementarietat".

La sensació de por que molts viuen avui fa que demanin més seguretat, i Esculies creu que per aquesta raó "l'obra de London ara no està gaire de moda, perquè encara que la gent d'alguna manera continuï anant a la natura, també tendeix a recloure's més i a intentar que tot sigui més segur al seu voltant". Això també passa perquè "abans la llibertat et donava un territori a guanyar; ara, aquesta societat nostra està molt atemorida per les incerteses, i no veig que la gent estigui per tirar-se a l'aventura, com a molt una aventura sempre controlada".

Joan Esculies ha escrit "una faula naturalista"

"La gent que viu bastant bé no pensa en les conseqüències d'anar cap a un model neoliberal extrem"

Un dels elements centrals és "la por de les coses desconegudes, personalitzada en la immigració, que s'amplifica a través de les xarxes o dels mitjans, com ja ha passat en altres èpoques de la història. A la novel·la aquesta por pretén explicar que aquesta recerca de llibertat sempre està condicionada i que la gata o nosaltres mateixos

tendim a buscar la seguretat davant les coses desconegudes".

"Fa deu anys que treballa en aquest llibre, que ha estat molt pensat abans d'escriure'l", planteja l'escriptor i periodista, que explica que va pensar que en comptes de situar l'argument a la natura "seria en una zona urbana i amb un gat que intenta sobreviure, per explicar d'alguna manera trossos de vida dels diferents col·lectius que viuen en aquesta urbanització a l'extraradi. Des de la immigració anterior als anys seixanta o setanta i els seus fills, alguns dels quals són nou-riques i d'altres no han prosperat, així com els que hi arriben per la nova immigració, els col·lectius de se-

negalesos que treballen el ferro, els magribins o els llatinoamericans, i tot plegat basat en casos reals".

A més del referent evident de Jack London, l'autor assegura que és una "novel·la d'aventures barrejada del realisme americà evident amb l'existencialisme francès, tirant cap a Sartre però amb una faula que l'acosta a Camus, perquè més que una tesi d'entrada, a través de la novel·la treus unes conclusions".

També hi ha crides explícites a la culturització, ja que el llibre vol ser "un toc d'atenció a la pèrdua dels referents culturals", així com una crítica a com es fan els "processos d'optimització de la producció", evitant la consideració humana dels treballadors: "La gent que viu bastant bé no pensa gaire en les conseqüències que pot tenir per a ells anar cada vegada més cap a aquest model neoliberal extrem. Quan la riquesa no està repartida, hi ha més gent que en queda al marge, i sovint el teu entorn es torna més perillós perquè és més empobrit". Tampoc no s'està de recordar que "la llibertat en si mateixa pot ser una trampa, si no és una llibertat real sinó que et fan creure que ets lliure. La gata surt de casa, però la supervivència és molt dura".

És, entort cas, "una faula naturalista, tant pels animals com per les persones. No m'agraden gens aquesta mena de novel·les en què els animals estan humanitzats. Per mi un gat és un gat, n'he tingut molts, els he observat i els conec. Al final, en novel·les, llibres d'història o articles a *La Vanguardia* intento explicar el que hi ha al nostre voltant des d'una perspectiva més present o més històrica, però sense falsejar la realitat".

POP

Un còctel diví

The Divine Comedy

★★★★☆

Lloc i data: Sala Apolo, Barcelona (5/III/2026)

DONAT PUTX

El Festival del Mil·lenni va propiciar, amb gran resposta de públic, el retorn a la ciutat de The Divine Comedy, banda que des de la seva fundació té en Neil Hannon l'únic membre permanent. El nord-irlandès, de 55 anys, va publicar al setembre el seu àlbum número 13, *Rainy Sunday afternoon*, al qual va al·ludir de manera no gaire extensa (5 temes) però significativa aquest dijous. Bé per *The last time I saw the old man*, per elegant i senzilla alhora que profunda, ja que el tema tracta sobre la mort del pare de l'artista a causa del maleït alzheimer. I rebé per *Mar-a-Lago by the Sea*, envoltada en un halo lounge –va treure un minibar rodant i va preparar una copa per a cadascun dels sis músics– i en què, sense esmentar-lo, dibuixa un Donald Trump ansiós per tornar al seu resort de Florida i que troba a faltar les "sangoneres feixistes" i els "lavabos daurats" que hi habiten.

La resta de la gala va transitar per una selecció del repertori més històric de The Divine Comedy, amb parada en números tan antics i formidables com *Your daddy's car* (1993) o la final *Tonight we fly* (1994).

L'armament que manipulava el grup incloïa, en diversos episodis, instruments com l'acordió, el violí, el banjo o el contrabaix, entre d'altres; disposició ideal per embolcallar el temari amb l'aire distingit, exquisit sense afectacions, que sempre caracteritza aquesta proposta, ja sigui en instants malenconiosos o humorístics. Amb tot plegat, només era qüestió de deixar-se portar pel repertori.

Un còctel diví en què, encara a la primera meitat del bolo, van brillar l'aire cabareter de *Bang goes the knighthood* i, sobretot, *A lady of a certain age*, deliciós apunt en què tendresa i crueltat s'avenen a la perfecció. L'èpica sorneguera d'*At the indie disco*, el pols elèctric d'*I like* o la molta felicitat sembrada amb *Generation sex* van marcar la nit juntament amb més dianes. Vist això, només ens queda esperar que Hannon compleixi el desig de facturar vint discos abans de morir: té el temps i el talent necessaris per aconseguir-ho. ●

GUIA TEMPS LLIURE

TEATRES

AQUITÀNIA TEATRE Av. Sarrià 33 Bcn info@aquitania-teatre.es
Criatura emocional D.J. El tercer codi Div. a D.J. Alpiñal Div
Terapia de parells Diss Mag Stigman Div Culpaables Div

CONDAL (Av. Paral·lel, 91. 93 442 31 32). A partir 19 març, **Una idea genial**. teatrecondal.cat i promentradacat.com

DAU AL SEC. c/ Salvà 86. De l'11 al 22 de març: **'Zweig / Bernanos'** de Jaume Capó. De dimecres a dissabte a les 19:30h. Diumenge a les 18h. Més informació a: www.daualecartsesceniques.cat

EL MALDÀ, (c/PLS). Telf. 93 164 77 78. Del 5/2 al 1/4 **L'estiu de** Els Pirates Teatre Entrades www.elmaldà.cat

GOLEMS, Sant Lluís, 64. 933518231 **"Asimov 2.0"** Del 5/2 al 16/3 Dill a 20h Dg a diss a 19h Dg a 17h. Venda a golems.cat i taquilla

GOYA (Joaquín Costa, 68. Telf. 93 343 53 23). Fins 15 març, T de teatre a **Avui no plorareu**. A partir 15 març, **Mejor no decirlo**. teatrejoya.cat i promentradacat.com

HEARTBREAK C/Bacardi, 35. Bcn **Snorkel**, dirigit per Albert Bonnat amb Javier Beltrán, Cristina Celada, Lara Salvador i Sergi Torrecilla. Del 10/02 al 15/03. Dm a Dv 19:30h Ds 17:30h i 20h i Dg 12:00h www.heartbreakhotel.cat

HEARTBREAK C/Bacardi, 35. Bcn **Retorn a Haifa** de Ghassan Kanafani, dirigit per Alex Rogla amb Chantal Almé, Jordi Figueiras, Ariadna Gil i Carlos Reig. Del 19/03 al 19/04. Dm a Dv 19:30h Ds 17:30h i 20h i Dg 12:00h www.heartbreakhotel.cat

JOVE TEATRE REGINA. (Sèneca, 22). Telf.: 93 218 15 12. Programació Familiar: Cia. La Moderna presenta **'3 Porquets'**. Recomanat a partir de 3 anys. Més info i entrades: www.jregina.com

LA VILLARROEL (Villarroel 87, 934511234) Fins al 29 març, **Els fills**. Cuff. Del 2 al 15 març, **Nua**. lavillarroel.cat i promentradacat.com

ROMEA (Hospital, 51. 93 301 55 04). Fins 22 març, **Vània**. I a partir 25 març, **Memories d'Adriano**. teatromea.cat i promentradacat.com

SALA ATRIUM "Casa de nines" d'Henrik Ibsen. Dir.: Raimon Molins. Amb Jordi Llordella, Anna Maruny, Claudia Manini i Cris Martínez. De dc a ds a les 19:30h i dg a les 18h. C/ Consell de Cent, 435 | 08009 Bcn Info i entrades: www.atrium.cat

SALA ATRIUM "Casa de nines" d'Henrik Ibsen. Dir.: Raimon Molins. Amb Jordi Llordella, Claudia Manini, Cris Martínez, Anna Maruny. De dc a ds a les 19:30h i dg a les 18h. C/ Consell de Cent, 435 | Info + entrades: www.atrium.cat

TANTARANTANA TEATRE Les Flors, 22. T. 93 447 70 22. Sala Baixos 22. Fins 22/3 Tantarantana pres. **Goodbye Europe**. Sala Atrio 22. Fins 22/3 La Fenètica pres. **Kathleen Hanna**. + info a www.tantarantana.com

TEATRE AKADEMIA. Pinocchio, o el espectáculo de la paternidad, d'Enrico Lianello. De dc a ds a les 20h i dg a les 18h. Entrades: teatreakademiacat.com. Buenos Aires, 47-49. Bcn. Tlf. 934951447

TEATRE MUNTANER Corta el Cable Rojo (Dj) 20h; Dc 18:30 i 20:30; Ds i Dg 17 i 19h) **Barcelona Passió** (Dv 16:30h) **Conversaciones con mi mente** (Dv 22:30h) **Traficando de Endorfinas** (Ds 21h); **Woman Comedy Night** (Dg 21h)

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA (Pl. de les Arts, 1). **La Cordera** i el seu exercici de Sol Picó. Dv i ds 19h; dg 18h. **Instable** de Laili Aygüedé (Dansa Metropolitana). Dc a ds 19h; dg 18h. Informació i venda entrades: www.tnc.cat

TEATRE POLIORAMA (Telf. 93 317 75 99. La Rambla, 115). **Perfectes Desconeguts**, direcció de David Salas. Horaris: Dv 20h; Dss 17:30h i 20h; Dg 18:30h. Venda d'entrades a teatrepoliorama.com